

SOẠN BÀI ÁNH TRĂNG (NGUYỄN DUY)

Soạn bài Ánh trăng của Đọc Tài Liệu giúp bạn nắm vững kiến thức và trả lời câu hỏi trang 157 SGK Ngữ văn 9 tập 1

Tài liệu **hướng dẫn soạn bài Ánh trăng** của Đọc Tài Liệu biên soạn sẽ giúp các bạn nắm vững các kiến thức quan trọng và trả lời tốt các câu hỏi trang 157 sách giáo khoa Ngữ văn 9 tập 1.

Cùng tham khảo...

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Tác giả

Nguyễn Duy tên khai sinh là Nguyễn Duy Nhuệ, sinh năm 1948, quê ở làng Quảng Xá, nay thuộc phường Đông Vệ, thành phố Thanh Hoá. Năm 1966, Nguyễn Duy gia nhập quân đội, vào binh chủng Thông tin, tham gia chiến đấu ở nhiều chiến trường. Sau năm 1975, ông chuyển về làm báo Văn nghệ giải phóng. Từ năm 1977, Nguyễn Duy là đại diện thường trú báo Văn nghệ tại Thành phố Hồ Chí Minh. Năm 2007, ông được tặng Giải thưởng Nhà nước về văn học nghệ thuật.

Nguyễn Duy đã được trao giải Nhất cuộc thi thơ của báo Văn nghệ năm 1972 - 1973. Ông trở thành một gương mặt tiêu biểu trong lớp nhà thơ trẻ thời chống Mỹ cứu nước và tiếp tục bền bỉ sáng tác. Tập thơ Ánh trăng của Nguyễn Duy đã được tặng giải A của Hội Nhà văn Việt Nam năm 1984.

Tác phẩm

Bài thơ này được viết ra khi tác giả sống tại một chung cư cao tầng ở quận ba, thành phố Hồ Chí Minh, năm 1978. Lúc ấy chiến tranh vừa kết thúc được ba năm, những người chiến sĩ và đồng đội của tác giả đang hòa mình vào cuộc sống hòa bình chung, với nhiều hoàn cảnh, tâm trạng và tính cách rất khác nhau. Đó có lẽ là tứ thơ cho bài ánh trăng này.

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI ÁNH TRĂNG

Gợi ý trả lời câu hỏi trang 157 sách giáo khoa Ngữ văn 9 tập 1:

ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1 - Trang 157 SGK

Em có nhận xét gì về bố cục của bài thơ ?

Ánh trăng có sự kết hợp giữa tự sự với trữ tình. Trong dòng diễn biến của thời gian, sự việc, đâu là bước ngoặt để tác giả từ đó bộc lộ cảm xúc, thể hiện chủ đề của tác phẩm?

Trả lời

Bài thơ gồm ba đoạn:

- Khổ 1 - khổ 3: Vàng trăng tình nghĩa từ quá khứ đến hiện tại.
- Khổ 4: Vàng trăng xuất hiện khi điện tắt.
- Khổ 5, khổ 6: Ánh trăng gợi lại bao nhiêu nghĩa tình.

Bài thơ như một câu chuyện được kể lại theo trình tự thời gian. Dòng cảm nghĩ trữ tình của nhà thơ thể hiện theo những dòng tự sự. Hồi nhỏ sống hồn nhiên, gần gũi với thiên nhiên ngỡ không bao giờ quên cái vàng trăng tình nghĩa. Về thành phố rục rịch ánh điện, vàng trăng như người dung qua đường.

Trong dòng diễn biến của thời gian, ở khổ thơ 4, sự việc thành linh đèn điện tắt, đột ngột vàng trăng tròn là bước ngoặt để tác giả bộc lộ cảm xúc, thể hiện chủ đề của bài thơ. Vàng trăng tròn lại xuất hiện, gợi bao kỉ niệm ân tình...

2 - Trang 157 SGK

Hình ảnh vàng trăng trong bài thơ mang nhiều tầng ý nghĩa. Hãy phân tích điều ấy. Khổ thơ nào trong bài thể hiện tập trung nhất ý nghĩa biểu tượng của hình ảnh vàng trăng, chiều sâu tư tưởng mang tính triết lí của tác phẩm ?

Trả lời

- Nơi thành phố hiện đại lăm ánh điện, cửa gương làm người ta chẳng mấy lúc cần và cũng có ít khi chú ý đến ánh trăng. Ở tình huống đặc biệt mới tự nhiên gây ấn tượng mạnh.

- Vàng trăng là một hình ảnh của thiên nhiên hồn nhiên, tươi mát, là người bạn tri kỉ suốt tuổi thơ tới thời chiến tranh ở rừng. Trong phút chốc, sự xuất hiện đột ngột của vàng trăng làm ứa dậy ở tâm trí nhà thơ bao kỉ niệm của năm tháng gian lao, bao hình ảnh của thiên nhiên, đất nước bình dị, hiền như đồng là bể - Như là sông là rừng hiện hình trong nỗi nhớ, trong hồi ức rung rung "của một con người đang sống giữa phố phường hiện đại.

- Vàng trăng có ý nghĩa biểu tượng cho quá khứ nghĩa tình, hơn thế, trăng còn là vẻ đẹp bình dị và vĩnh hằng của đời sống.

3 - Trang 157 SGK

Nhận xét về kết cấu, về giọng điệu của bài thơ. Những yếu tố ấy có tác dụng gì đối với việc thể hiện chủ đề và tạo nên sức truyền cảm của tác phẩm ?

Trả lời

- Trong ba khổ thơ đầu, nhịp thơ trôi chảy tự nhiên, nhịp nhàng theo lời kể.
- Trong khổ 4 giọng thơ biến đổi, như ngỡ ngàng trước sự xuất hiện của vàng trăng. Giọng điệu tâm tình qua thể thơ năm chữ.
- Giọng thơ thiết tha cảm xúc (khổ 5) rồi trầm lắng suy tư (khổ 6).

Giọng thơ của bài đã góp phần thể hiện sự kết hợp hài hoà giữa phương thức biểu đạt tự sự và trữ tình

4 - Trang 157 SGK

Xác định thời điểm ra đời của bài thơ Ánh trăng, liên hệ với cuộc đời Nguyễn Duy để phát biểu chủ đề bài thơ. Theo cảm nhận của em, chủ đề ấy có liên quan gì đến đạo lí, lẽ sống của dân tộc Việt Nam ta ?

Trả lời

Ánh trăng không chỉ là chuyện của riêng nhà thơ, chuyện của một người mà có ý nghĩa với cả một thế hệ (thế hệ từng trải qua những năm tháng dài gian khổ của chiến tranh, từng gắn bó với thiên nhiên, sống với nhân dân tình nghĩa, giờ được sống trong hoà bình, được tiếp xúc với nhiều tiện nghi hiện đại. Hơn thế, bài thơ còn có ý nghĩa với nhiều người, nhiều thời bởi nó đặt ra vấn đề thái độ với quá khứ, với những người đã khuất và cả đối với chính mình.

LUYỆN TẬP

Yêu cầu: Tưởng tượng mình là nhân vật trữ tình trong bài Ánh trăng, em hãy diễn tả dòng cảm nghĩ trong bài thơ thành một bài tâm sự ngắn.

Gợi ý trả lời:

- Về quá khứ trước đây: sự gắn bó khăng khít của nhân vật trữ tình và vàng trăng.
- Hòa bình lập lại có sự thay đổi thế nào?
- Sự kiện nào khiến "tôi" nhận ra những sai lầm của mình.
- Rút ra bài học, ý nghĩa cho mình và những người khác.

GHI NHỚ BÀI ÁNH TRĂNG

Với giọng điệu tâm tình tự nhiên, hình ảnh giàu tính biểu cảm, **Ánh trăng** của Nguyễn Duy như một lời tự nhắc nhở về những năm tháng gian lao đã qua của cuộc đời người lính gắn bó với thiên nhiên, đất nước bình dị, hiền hậu. Bài thơ có ý nghĩa gợi nhắc, củng cố ở người đọc thái độ sống “*uống nước nhớ nguồn*”, ân nghĩa thuy chung cùng quá khứ.

Với giọng điệu tâm tình tự nhiên, hình ảnh giàu tính biểu cảm, **Ánh trăng** của Nguyễn Duy như một lời tự nhắc nhở về những năm tháng gian lao đã qua của cuộc đời người lính gắn bó với thiên nhiên, đất nước bình dị, hiền hậu. Bài thơ có ý nghĩa gợi nhắc, củng cố ở người đọc thái độ sống “*uống nước nhớ nguồn*”, ân nghĩa thuy chung cùng quá khứ.

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 9 bài Ánh trăng** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể để tự soạn bài Ánh trăng một cách tốt nhất. "Trong cách học, phải lấy tự học làm cốt" - Chỉ khi bạn **TỰ LÀM** mới giúp bạn **HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC** và **LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO.**